

Pionier Distelmans en dokter Demirkapu: 'Ook moslims vragen om euthanasie'

SAMENLEVING

07/7/2022

ANDY

©

BRUSSEL

FURNIERE

BRUZZ

Sinds de euthanasiewet twintig jaar geleden werd goedgekeurd, is er veel veranderd, maar de taboes zijn niet weg. Vooral bij de moslimgemeenschap lijken die nog sterker te leven. Pionier Wim Distelmans en dokter Hakki Demirkapu blijven ijveren voor meer openheid. “Spreek met de ouderen zelf, laat het niet over aan de kinderen.”

Wie is Hakki Demirkapu?

Wie is Wim Distelmans?

Wanneer Wim Distelmans arriveert voor het interview, volgt een hartelijke begroeting met Hakki Demirkapu. “We hebben je gemist in Istanbul,” zegt Distelmans, verwijzend naar een symposium waar zijn collega om politieke redenen niet bij kon zijn. De van oorsprong Turkse Gentenaar, die al een tiental jaar de groepspraktijk MediSina in Schaarbeek leidt, kan door zijn banden met de Gülen-beweging al enkele jaren Turkije niet meer binnen. Maar er worden al meteen plannen gesmeed rond een volgende conferentie, die in Egypte plaatsvindt.

Voor de VUB-professor is het de eerste kennismaking met de plaats van afspraak, het gloednieuwe rusthuis Saphir in Laken, een project waar Demirkapu nauw bij betrokken is als raadgevend arts en arts cultuursensitieve zorg – waarbij hij onder meer opleiding geeft aan de zorgkundigen. Saphir houdt als eerste rusthuis in Brussel expliciet rekening met culturele gevoeligheden, iets waar in het bijzonder in de moslimgemeenschap nood aan is. Op een bepaald moment neemt een geïntrigeerde Distelmans de rol van interviewer over om door te vragen naar de missie van Saphir.

WIM DISTELMANS: In hoeverre zijn jullie nu specifiek

gefocust op moslims?

HAKKI DEMIRKAPU: Onze populatie is zeer gemengd, het is een inclusief verhaal, maar we zorgen ervoor dat alles ook aangepast is aan de noden van moslims.

DISTELMANS: Maar er komt bijvoorbeeld ook een katholieke priester langs?

DEMIRKAPU: Zeker, er komt twee maal per week een priester. Er staan ook Boeddhabeelden, dat is allemaal geen enkel probleem. We proberen zo persoonsgebonden mogelijk te werken.

We zijn er dus niet exclusief voor moslims, maar we willen hen wel opties bieden die ze ergens anders niet hebben. Zo krijgen ze bijvoorbeeld de keuze om enkel samen met mensen van hun eigen achtergrond op een verdieping te wonen. Sommigen hebben daar nood aan omdat ze altijd in een dergelijke omgeving geleefd hebben. Maar we hebben ook moslimbewoners die heel bewust kiezen voor de gemengde verdiepingen.

"Euthanasie is niet toegestaan volgens de islam. Daar hou ik me zelf ook aan, maar ik verwijs patiënten met vragen daarover altijd door."

HAKKI DEMIRKAPU, LEIDT DE GROEPSPRAKTIJK MEDISINA IN SCHAARBEEK

Sommigen zullen de optie van aparte verdiepingen voor een etnische gemeenschap wel interpreteren als het afwijzen van integratie.

DEMIRKAPU: Je moet begrijpen dat veel eerstegeneratiemigranten uit Turkije en Marokko nooit een andere taal dan hun moedertaal hebben geleerd en altijd in de omgeving van de eigen gemeenschap hebben geleefd. Je moet toch het elementaire respect opbrengen om daar rekening mee te houden in de laatste fase van hun leven. Die mensen hebben hier dertig tot veertig jaar gewerkt, hier

belastingen betaald. Vaak hebben ze niet echt een mooi leven gehad, hebben ze zich opgeofferd voor hun kinderen. Het is altijd een vergeten groep geweest, die het verdient om voor hun dood verzorgd te worden in lijn met hun eigen keuzes.

DISTELMANS: Dat is een universeel recht, dat ook perfect aansluit bij de wet op de patiëntenrechten die er in 2002 gekomen is. Iedereen heeft het altijd over de wetgeving over euthanasie en palliatieve zorg, maar over de wet op patiëntenrechten spreekt niemand, terwijl die minstens even belangrijk is, misschien zelfs belangrijker.

Over die zorg in de allerlaatste fase van het leven: klopt het dat de islam geen palliatieve sedatie toestaat?

DEMIRKAPU: Dat klopt niet, ik ben zelf moslim en beschouw palliatieve sedatie niet als een probleem. Er bestaan veel misverstanden over. Volgens de islam is het belangrijk om op het einde van het leven 'helder voor Allah te verschijnen'. Dat wil zeggen dat je als moslim voor je sterft een laatste geloofsbelijdenis moet afleggen, om in het hiernamaals aanvaard te worden als een moslim.

Sommigen denken dat ze dat door palliatieve sedatie niet meer zullen kunnen doen, maar je kunt die woorden perfect uitspreken voor de verdoving toegediend wordt. Er bestaat het misverstand dat palliatieve sedatie het sterfproces

versnelt, wat verboden is in de islam. Maar het gaat enkel om het verdoven van de pijn, waar geen enkel religieus probleem mee is.

DISTELMANS: Die scepsis daarover is helemaal niet eigen aan de Turkse en Marokkaanse gemeenschap. Zo is er al sinds de Spaanse Inquisitie weerstand tegenover morfine in West-Europa, omdat je het uit opium haalt en opium vaak wordt gezien als iets vreemds, van kettters, uit een andere cultuur. Ook in sommige katholieke middens bestaat er tot de dag van vandaag verzet tegen het gebruik van morfine als pijnstiller.